

Seat No	

BA (Geography) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Geography (Optional) Paper-I

OEGEO01101: Fundamentals of Tourism

Day and Date: Thursday, 28/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 What kind of places are Dehradun, Ooty, Shimla, Mussoorie, Darjeeling, Mahabaleshwar, Chikhaldara etc?
A) Trading centers B) Cold weather places C) Educational places D) War land
- 2 Makkah-Madinah is the center of type of tourism.
A) Geographical B) Religious C) Social D) Cultural
- 3 Gir Sanctuary in Gujarat is famous for which wildlife?
A) Striped tiger and lion B) Rhinoceros C) Elephant D) Antelope
- 4 Which of the following places in India attracts tourists to play snow sports in the mountainous regions above the snow line?
A) Sahyadri B) Kalsubai C) Udagamandalam D) Shimla
- 5 Tourists travel from their place of residence to other places but within the country is called tourism.
A) International tourism B) National tourism C) State tourism D) District tourism
- 6 According to the International Tourism Act, type of tourism is limited to a maximum period of six months.
A) Roving tourism B) Short term tourism C) Long term tourism D) Pedestrian Tourism
- 7 Slipping on ice is a form of recreation that takes place in tourism.
A) Maritime B) Winter C) Summer D) Rainy Season
- 8 Winter tours are organized during in period.
A) October to Dicember B) Dicember to March C) March to June D) June to September
- 9 tourism can take place throughout the year as there agriculture provides a completely different source of income apart from the season.
A) Eco-tourism B) Agro-tourism C) Adventure tourism D) Health tourism
- 10 Which of the following states of India is tapping the potential of agritourism the most?
A) Maharashtra & Kerala B) Goa & Tamilnadu C) Gujrat & Arunachal D) U.P. & M.P.

- 11 Which of the following state government has created an important project 'Green Farm' to promote agri-tourism?
A) Maharashtra B) Nagaland C) Kerala D) Sikkim
- 12 is a broad term that describes travelling across international borders to seek medical and health care.
A) Agro-tourism B) Eco-tourism C) Adventure tourism D) Health tourism
- 13 In the world-famous epic poem 'Odyssey' by, there are records of the travelogues of the ancient Greeks and Romans.
A) Alexander B) Ibn Battuta C) Homer D) Marcopolo
- 14 is a major objective in tourism development.
A) To entertain B) Getting money C) Employment generation D) Travelling
- 15 The growth of tourism in the world is mainly due to
A) Government and Regional Development B) Time and high thinking C) Money and employment
D) Increase in literacy and standard of living of people

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Characteristics of tourism.
- 2 Cultural Impact of Tourism.
- 3 Characteristics of international tourism.
- 4 Benefits of eco-tourism.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 What is tourism?
- 2 Briefly explain 'Environmental pollution is caused by tourism'.
- 3 Which are the types of tourism based on the purpose of tourism?
- 4 Briefly explain the development of health tourism in India.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 What is tourism? Explain the nature of tourism.
 - 2 Explain the impact of tourism on economic factors.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 डेहराडून, उटी, सिमला, मसूरी, दार्जिलिंग, महाबळेश्वर, चिखलदरा इत्यादी कोणत्या प्रकारची ठिकाणे आहेत?
अ) व्यापारी ठिकाणे ब) थंड हवेची ठिकाणे क) शैक्षणिक ठिकाणे ड) युद्ध भूमी
- 2 मक्का-मदीना हे पर्यटनाचे केंद्र आहे.
अ) भौगोलिक ब) धार्मिक क) सामाजिक ड) सांस्कृतिक
- 3 गुजरात मधील गीर अभयारण्य कोणत्या वन्यजीव प्राण्यासाठी प्रसिद्ध आहे?
अ) पट्टेरी वाघ व सिंह ब) गेंडा क) हत्ती ड) काळवीट
- 4 भारतातील खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी हिमरेषेच्या वर असलेल्या पर्वतीय परिसरात बर्फावरील खेळ खेळण्यास पर्यटक आकर्षित होतात.
अ) सह्याद्री ब) कळसूबाई क) उदगमंडलम ड) शिमला
- 5 पर्यटक आपल्या राहत्या ठिकाणाहून इतरत्र परंतु देशातच प्रवास करतात त्यास पर्यटन असे म्हणतात.
अ) आंतरराष्ट्रीय पर्यटन ब) राष्ट्रीय पर्यटन क) राज्य पर्यटन ड) जिल्हा पर्यटन
- 6 आंतरराष्ट्रीय पर्यटन कायदानुसार प्रकारची पर्यटने जास्तीतजास्त सहा महिने कालावधीसाठी मर्यादित असतात.
अ) सतत ब) अल्पकालीन क) दीर्घकालीन ड) पायी
- 7 बर्फावरून घसरणे हा मनोरंजनाचा प्रकार पर्यटनामध्ये घडून येते.
अ) सागरी ब) हिवाळी क) उन्हाळी ड) पावसाळी
- 8 हिवाळी पर्यटने या काळात आयोजित केली जातात.
अ) ऑक्टोबर ते डिसेंबर ब) डिसेंबर ते मार्च क) मार्च ते जून ड) जून ते सप्टेंबर
- 9 पर्यटन वर्षभर होऊ शकते कारण तेथे कृषी हंगामाव्यतिरिक्त उत्पन्नाचा पूर्णपणे वेगळा स्रोत प्रदान करते.
अ) पर्यावरणपूरक पर्यटन ब) कृषी पर्यटन क) साहसी पर्यटन ड) आरोग्य पर्यटन
- 10 खालीलपैकी कोणती राज्ये भारतातील कृषी पर्यटनाच्या क्षमतेचा सर्वाधिक फायदा घेत आहेत?
अ) महाराष्ट्र व केरळ ब) गोवा व तामिळनाडू क) गुजरात व अरुणाचल प्रदेश ड) उत्तर प्रदेश व मध्य प्रदेश
- 11 खालीलपैकी कोणत्या राज्य सरकारने 'ग्रीन फार्म' हा महत्त्वपूर्ण प्रकल्प कृषी पर्यटनाला चालना देण्यासाठी निर्माण केला आहे?
अ) महाराष्ट्र ब) नागालँड क) केरळ ड) सिक्कीम
- 12 हा एक व्यापक शब्द आहे जो आंतरराष्ट्रीय सीमा ओलांडून वैद्यकीय व आरोग्य सेवा शोधण्यासाठी प्रवास करण्यासंबंधी वर्णन करतो.
अ) कृषी पर्यटन ब) पर्यावरणपूरक पर्यटन क) साहसी पर्यटन ड) आरोग्य पर्यटन

- 13 यांच्या 'ओडिसी' या जगप्रसिद्ध महाकाव्यात प्राचीन काळातील ग्रीक व रोमन लोकांच्या प्रवासवर्णनाच्या नोंदी मिळतात.
अ) अलेक्झांडर ब) इब्र बतुता क) होमर ड) मार्कोपोलो
- 14 पर्यटन विकासामध्ये हा एक प्रमुख उद्देश असतो.
अ) मनोरंजन करणे ब) पैसा मिळवणे क) रोजगार निर्मिती ड) प्रवास
- 15 जागतिक पर्यटनामध्ये होणारी वाढ प्रामुख्याने यामुळे होत आहे.
अ) सरकार व प्रादेशिक विकास ब) वेळ व उच्च विचार क) पैसा व रोजगार ड) लोकांच्या साक्षरतेतील व राहणीमानातील वाढ

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 पर्यटनाची वैशिष्ट्ये.
- 2 पर्यटनाचे सांस्कृतिक परिणाम.
- 3 आंतरराष्ट्रीय पर्यटनाची वैशिष्ट्ये.
- 4 पर्यावरणपूरक पर्यटनाचे फायदे.

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 पर्यटन म्हणजे काय?
- 2 'पर्यटनामुळे पर्यावरणाचे प्रदूषण घडून येते' थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 3 पर्यटनाच्या उद्देशावर आधारित पर्यटनाचे कोणते प्रकार पडतात?
- 4 भारतातील आरोग्य / वैद्यकीय पर्यटन विकास थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पर्यटन म्हणजे काय ते सांगून पर्यटनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 2 पर्यटनाचे आर्थिक घटकांवरील परिणाम स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

BA (Geography) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Geography (Optional) Paper-I

OEGEO01101: Fundamentals of Tourism

Day and Date: Thursday, 28/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 डेहराडून, उटी, सिमला, मसूरी, दार्जिलिंग, महाबळेश्वर, चिखलदरा इत्यादी कोणत्या प्रकारची ठिकाणे आहेत?
अ) व्यापारी ठिकाणे ब) थंड हवेची ठिकाणे क) शैक्षणिक ठिकाणे ड) युद्ध भूमी
Option 2
- 2 मक्का-मदीना हे पर्यटनाचे केंद्र आहे.
अ) भौगोलिक ब) धार्मिक क) सामाजिक ड) सांस्कृतिक
Option 2
- 3 गुजरात मधील गीर अभयारण्य कोणत्या वन्यजीव प्राण्यासाठी प्रसिद्ध आहे?
अ) पट्टेरी वाघ व सिंह ब) गेंडा क) हत्ती ड) काळवीट
Option 1
- 4 भारतातील खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी हिमरेषेच्या वर असलेल्या पर्वतीय परिसरात बर्फावरील खेळ खेळण्यास पर्यटक आकर्षित होतात.
अ) सह्याद्री ब) कळसूबाई क) उदगमंडलम ड) शिमला
Option 4
- 5 पर्यटक आपल्या राहत्या ठिकाणाहून इतरत्र परंतु देशातच प्रवास करतात त्यास पर्यटन असे म्हणतात.
अ) आंतरराष्ट्रीय पर्यटन ब) राष्ट्रीय पर्यटन क) राज्य पर्यटन ड) जिल्हा पर्यटन
Option 2
- 6 आंतरराष्ट्रीय पर्यटन कायदानुसार प्रकारची पर्यटने जास्तीतजास्त सहा महिने कालावधीसाठी मर्यादित असतात.
अ) सतत ब) अल्पकालीन क) दीर्घकालीन ड) पायी
Option 3
- 7 बर्फावरून घसरणे हा मनोरंजनाचा प्रकार पर्यटनामध्ये घडून येते.
अ) सागरी ब) हिवाळी क) उन्हाळी ड) पावसाळी
Option 2
- 8 हिवाळी पर्यटने या काळात आयोजित केली जातात.
अ) ऑक्टोबर ते डिसेंबर ब) डिसेंबर ते मार्च क) मार्च ते जून ड) जून ते सप्टेंबर
Option 2
- 9 पर्यटन वर्षभर होऊ शकते कारण तेथे कृषी हंगामाव्यतिरिक्त उत्पन्नाचा पूर्णपणे वेगळा स्त्रोत प्रदान करते.
अ) पर्यावरणपूरक पर्यटन ब) कृषी पर्यटन क) साहसी पर्यटन ड) आरोग्य पर्यटन
Option 2
- 10 खालीलपैकी कोणती राज्ये भारतातील कृषी पर्यटनाच्या क्षमतेचा सर्वाधिक फायदा घेत आहेत?
अ) महाराष्ट्र व केरळ ब) गोवा व तामिळनाडू क) गुजरात व अरुणाचल प्रदेश ड) उत्तर प्रदेश व मध्य प्रदेश

Option 1

11 खालीलपैकी कोणत्या राज्य सरकारने 'ग्रीन फार्म' हा महत्त्वपूर्ण प्रकल्प कृषी पर्यटनाला चालना देण्यासाठी निर्माण केला आहे?

अ) महाराष्ट्र ब) नागालँड क) केरळ ड) सिक्कीम

Option 3

12 हा एक व्यापक शब्द आहे जो आंतरराष्ट्रीय सीमा ओलांडून वैद्यकीय व आरोग्य सेवा शोधण्यासाठी प्रवास करण्यासंबंधी वर्णन करतो.

अ) कृषी पर्यटन ब) पर्यावरणपूरक पर्यटन क) साहसी पर्यटन ड) आरोग्य पर्यटन

Option 4

13 यांच्या 'ओडिसी' या जगप्रसिद्ध महाकाव्यात प्राचीन काळातील ग्रीक व रोमन लोकांच्या प्रवासवर्णनाच्या नोंदी मिळतात.

अ) अलेक्झांडर ब) इब्र बतुता क) होमर ड) मार्कोपोलो

Option 3

14 पर्यटन विकासामध्ये हा एक प्रमुख उद्देश असतो.

अ) मनोरंजन करणे ब) पैसा मिळवणे क) रोजगार निर्मिती ड) प्रवास

Option 3

15 जागतिक पर्यटनामध्ये होणारी वाढ प्रामुख्याने यांमुळे होत आहे.

अ) सरकार व प्रादेशिक विकास ब) वेळ व उच्च विचार क) पैसा व रोजगार ड) लोकांच्या साक्षरतेतील व राहणीमानातील वाढ

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 पर्यटनाची वैशिष्ट्ये.

Ans:

2 पर्यटनाचे सांस्कृतिक परिणाम.

Ans:

3 आंतरराष्ट्रीय पर्यटनाची वैशिष्ट्ये.

Ans:

4 पर्यावरणपूरक पर्यटनाचे फायदे.

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 पर्यटन म्हणजे काय?

Ans:

2 'पर्यटनामुळे पर्यावरणाचे प्रदूषण घडून येते' थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

3 पर्यटनाच्या उद्देशावर आधारित पर्यटनाचे कोणते प्रकार पडतात?

Ans:

4 भारतातील आरोग्य / वैद्यकीय पर्यटन विकास थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 पर्यटन म्हणजे काय ते सांगून पर्यटनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Ans:

2 पर्यटनाचे आर्थिक घटकांवरील परिणाम स्पष्ट करा.

Ans:
